

Megjelent

Somogyi S. (szerk.):

A XIX. századi folyószabályozások és ármentesítések földrajzi és ökológiai hatásai. MTA Földrajztudományi Kutatóintézet. Budapest, 2000.

Tízezrek küzdenek a Felső-Tiszánál az elszabadult vizekkel, nagyszabású erdőtelepítési szándékokat melengestünk, elsősorban az alföldön és regionális terveket készítenek itt is, másutt is. Ezek szükségszerűen terelik a figyelmet az alföldi folyószabályozások hajdani történeteire és jelenkori hatásaira. A témakörrel kapcsolatosan nem egyszer jelentek meg szélsőséges vélemények. Egyesek az alföldi, nagyterületű szikes talajok megjelenését, a földek kiszáradását hozták vele kapcsos-

latba, mások az évről évre ismétlődő magas árvizek összes gondját-baját vélik felfedezni a folyószabályozások módjában. A természetvédelem képviselői a vizek gátak közé szorításának, a kanyarok levágásának következményeként rajzolják meg számos, korábban itt honos növény- és állatfaj eltűnését. A néprajzosok vonzó leírásokban sorolják a hajdani vízi világhoz kötődő és mára kiveszett iparágakat, ősi foglalkozásokat.

Ilyen kérdésben nem lehet helye az egyoldalú érzelmeknek. Tárgyilagos, vizsgálatokra, adatokra épített következtetésekre van szükség. Korábban számos szakirodalmi forrást kellett végigböngészni, ha ilyen ismeretekhez kívántunk jutni. A most megjelent és itt bemutatott kiadvánnyal ez a gond egyszerűsödött. Több kiváló tudós összefoglalásának eredményeként most egy helyen

találunk mindent és kaphatunk túlfűtött érzelmektől mentes tájékoztatást a folyószabályozások hasznos és káros következményeiről. A nagyterületű vízkiöntések megszűntének, a csatornázásoknak éghajlati, meteorológiai hatását a kiváló meteorológus, *Antal Emánuel* értékeli. A talajtani következményekről a tájspecialista *Várallyay György* ad összesítést, a növényzetet szakmánk képviselője, *Járó Zoltán* mutatja be, míg a geológiai, tájföldrajzi összefoglalást a földrajztudós, *Somogyi Sándor* készítette.

Azt hiszem, soha nem volt idősebb kiadvány, mint ez. Igényes terveket, a tájpotenciál megfelelő hasznosítását, előrelátó cselekvéseket aligha tervezhetünk másként, csakis a jelenkori és az elmúlt két évszázad történeteinek pontos és hiteles bizonyítékaira támaszkodó felméréssel. A kötetnek időszerűségét ez adja meg.

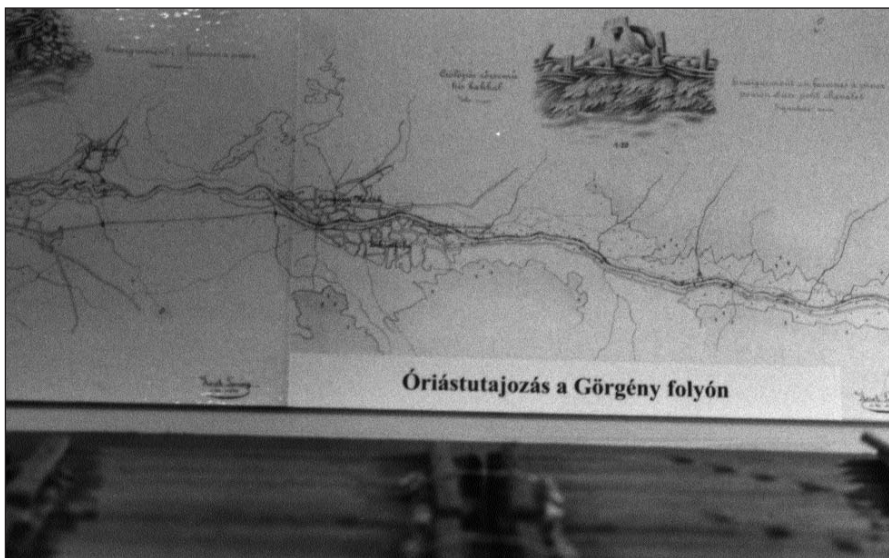
Ehhez még hozzátesszem a magam személyes véleményét: régen volt a kezemben ilyen szellemi izgalmat kiváltó és a szakmai érdeklődést ilyen mértékben felcsigázó mű, mint ez. Tárgyilagos és nyugodt hangnemet, félremagyarázástól mentes, túlzott egyoldalúságtól tartózkodó véleményeket találunk benne. A közöltek alapján az olvasónak is módja van saját következtetéseit levonni. Ha ezt nem tennők, segít nekünk Somogyi Sándor sokféleséget egybeötvöző, higgadt megfogalmazású összegezésével.

Ajánljuk mindazok kezébe, akik vonzódnak az alföldhöz, akik nem közömbösek napjaink gondjai iránt és azoknak is, akik újabb erdők telepítésével kívánják a távolba nyúló, sík területet szebbé, gazdagabbá tenni.

Dr. Szodfridt István

Árvízvár a Börzsönyben. Fotó: Karnis Gábor

Megjelent

**„Az ember és az erdő”
videófilm 3. kazettája.**

A kétszer félórás anyag az alföldi és a hegyvidéki erdőgazdálkodást mutatja be az erdészetet népszerűsítő formában.

Megrendelhető:

Pilisi Parkerdőgazdász Rt.

1025 Visegrád, Mátyás kir. u. 4.

Országos Erdészeti Egyesület

1027 Budapest, Fő u. 68.

Az egyórás kazetta ára: 2000 Ft.